

Hoe wordt uw pensioen berekend als u eerder met pensioen wilt?

In deze uitleg leest u hoe wij uw pensioen berekenen als u eerder met pensioen gaat. Voor de berekening van uw pensioen maken we gebruik van flexibiliseringsfactoren. De flexibiliseringsfactoren worden elk jaar opnieuw vastgesteld.

Bij de berekening van uw pensioen gaan we ervan uit dat u op 68e met pensioen gaat

In onze pensioenregeling gaan wij er bij de berekening van uw pensioen vanuit dat de betaling van uw pensioen start op uw 68e.

Wilt u eerder met pensioen?

Als u eerder met pensioen wilt dan op uw 68e, kunt u uw pensioen eerder in laten gaan. We berekenen uw pensioenbedrag met vervroegingsfactoren (ook wel flexibiliseringsfactoren genoemd). Deze vervroegingsfactoren zorgen ervoor dat de totale waarde van uw pensioen voor en na vervroegen gelijk blijft.

Hoe bepalen we de waarde van uw pensioen?

Bij de bepaling van de waarde van uw pensioen spelen de levensverwachting en de rente een rol. Er wordt gekeken naar het pensioen dat u heeft opgebouwd tot het moment waarop u uw pensioen in wilt laten gaan. Bij vervroeging stopt de opbouw eerder.

De flexibiliseringsfactoren worden eenmaal per jaar aangepast

Rabobank Pensioenfonds gebruikt voor de flexibiliseringsfactoren een gemiddelde rente die jaarlijks wordt geactualiseerd. Op die manier zijn we niet afhankelijk van de rente op één bepaald meetmoment.

Wat zijn de gevolgen van de aanpassing van de flexibiliseringsfactoren?

De flexibiliseringsfactoren worden in het laatste kwartaal voor het volgende jaar vastgesteld. Doordat de factoren periodiek worden aangepast, valt er nu nog niet exact te zeggen in welke mate uw pensioen wordt verlaagd als u ná 2024 eerder met pensioen gaat. Als u uw pensioen op uw 68e laat ingaan, kunnen de flexibiliseringsfactoren een rol spelen als u gebruik maakt van andere opties. Zoals een hoog/laag constructie of uitruil van partnerpensioen.

Wat zijn de gevolgen van de aanpassing van de flexibiliseringsfactoren voor 2024?

De flexibiliseringsfactoren zijn met ingang van 1 januari 2024 aangepast. Het bedrag dat wordt uitgekeerd na vervroeging is lager dan met de vorige factoren. Dit komt voornamelijk door de gestegen rente. Het uitstellen van pensioen tot een leeftijd na 68 jaar levert juist een iets hoger pensioen op dan vorig jaar.

Voorbeeld:

Bij een vervroeging naar 63-jarige leeftijd is het vervroegde pensioen bij een opgebouwd pensioen van € 10.000 op 68-jarige leeftijd in 2024 bij de nieuwe flexibiliseringsfactoren circa € 294 lager (circa 3% lager) dan in 2023:

- In 2024 levert de vervroeging naar 63 jaar een jaarlijks bruto pensioen op van € 7.500
- In 2023 was de vervroegingsfactor hoger dan in 2024. Dat zorgde voor een jaarlijkse bruto pensioen van circa € 7.800